

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: X., narozen dne X.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem: X.
zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2020 č. j. OAM-116/ZA-ZA11-HA08-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal dne 2. 9. 2020 u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2020, č. j. OAM-116/ZA-ZA11-HA08-2020, kterým bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. T.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvádí, že jedním z důvodů, pro které požádal o udělení mezinárodní ochrany, byla skutečnost, že v České republice (dále jen „ČR“) žije jeho manželka a děti, kteří mají povolený trvalý pobyt. Žalobce má obavy, že by se mu v případě vycestování z území ČR nepodařilo podat na zastupitelském úřadu žádost o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny a vrátit se k rodině do ČR. Namítá, že důvodem jeho žádosti není legalizace pobytu na území, ale snaha zabránit rozdělení rodiny, když postup podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), mu to neumožňuje, protože podání žádosti na Velvyslanectví ČR v Hanoji je podmíněno registrací, kterou se žalobci nedaří získat. Sloučení běžnou cestou, na které má nárok podle Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003, o právu na sloučení rodiny, nemůže fakticky dosáhnout. Žalobce přiložil doklady o dosavadních marných pokusech o registraci. Zdůraznil, že za situace, kdy se opatření českých orgánů veřejné moci týkající se cizinců nepředvídatelně mění a možnosti podání žádosti o povolení k pobytu jsou omezovány kvůli pandemii onemocnění COVID-19, nemůže být nucen vycestovat, když nemá záruku možnosti podat žádost o pobyt v podobě platné registrace. Uvedl, že v době podání žaloby Velvyslanectví ČR v Hanoji vůbec nepřijímalo žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny od osob, které se o sebe samy nemohly postarat nebo které jsou starší 65 let a chtějí se sloučit s dětmi žijícími na území ČR. Žalobce se obával, že obdobně může být pozastaveno přijímání žádostí o sloučení s manžely. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že je s ohledem na pandemii onemocnění COVID-19 omezena letecká doprava, což mu může znemožnit návrat do ČR k rodině. Dle žalobce by odkaz žalovaného na možnost řešení pobytové situace podle zákona o pobytu cizinců byl relevantní v době, kdy neexistovala omezení způsobená pandemií onemocnění COVID-19. Žalobce má za to, že jemu a jeho rodině hrozí závažná újma, pokud bude nucen k vycestování v době, kdy nikdo nemůže předvídat vývoj epidemie a krizových opatření. Má za to, že jsou splněny podmínky minimálně pro udělení doplňkové ochrany.
3. Žalobce dále uvádí, že opatření ve Vietnamu jsou důraznější než v ČR. Podrobnosti o těchto opatřeních nejsou žalobci známy, má však za to, že mu v důsledku těchto opatření při návratu do Vietnamu hrozí zacházení, které by ČR mohlo být považováno za nelidské nebo ponižující. Žalobce jako příklad uvádí, že osoby, které se vrací ze zahraničí, jsou umístěny do nucené karantény ve vojenských zařízeních, kdy podmínky karantény nejsou známy. V této souvislosti žalobce odkazuje na webové stránky Velvyslanectví ČR v Hanoji nebo na webové stránky Velvyslanectví Vietnamu v Praze.
4. Žalobce ke své žalobě připojil doklad o e-mailech ze dnů 16. 12. 2019 a 15. 1. 2020, které adresoval na adresu pobyt_hanoi@mzv.cz za účelem sjednání termínu k osobnímu podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení s

manželkou. Na obě tyto žádosti obdržel odpověď zastupitelského úřadu, že z důvodu naplnění kapacity nemohl žalobci vyhovět a stanovit termín k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, studia nebo žádosti o povolení k trvalému pobytu.

5. Žalobce navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se k námitkám žalobce vyjádřil již v napadeném rozhodnutí, neboť žaloba je prakticky stejná, jako vyjádření právního zástupce k podkladům pro vydání rozhodnutí. Odkázal na své rozhodnutí ve vztahu k obavám žalobce ohledně nemožnosti získat registraci k osobnímu podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Dále odkázal na své rozhodnutí ve vztahu k obavám žalobce z důvodu pandemie COVID-19. Obavy žalobce z nelidských podmínek a zacházení ve Vietnamu vyvěrajících z opatření proti šíření onemocnění COVID-19 považuje žalovaný za zjevně účelově uvedené.
7. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

8. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 10. 2. 2020. Dne 12. 2. 2020 poskytl údaje k podané žádosti a uvedl, že hlavní důvod jeho žádosti je ten, že chce zůstat v ČR s rodinou. Uvedl, že chce podat žádost o udělení povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny, obává se však návratu do Vietnamu kvůli onemocnění COVID-19. Téhož dne byl s žalobcem proveden pohovor, v rámci něhož uvedl, že se obává onemocnění COVID-19 a také odloučení od rodiny. Obává se, že se po vycestování nebude moci vrátit zpět k rodině. Také uvedl, že se stará o děti a domácnost, kdy manželka chodí do práce.
9. Žalobce pobývá na území ČR od roku 2008, naposledy byl ve Vietnamu v roce 2015, kdy strávil ve Vietnamu přibližně měsíc na návštěvě matky. V roce 2015 mu bylo uděleno povolení k trvalému pobytu. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. ledna 2019, č. j. 1 Azs 430/2018-38 byla zamítnuta kasační stížnost žalobce ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu a dne 20. 2. 2019 byl žalobci vydán výjezdní příkaz k vycestování z ČR. Manželka a dvě děti žalobce (narozené v roce 2003 a 2018) žijí v ČR na základě povolení k trvalému pobytu. Ve Vietnamu žil žalobce naposledy ve vesnici X., okres X., kraj X., kde žije momentálně jeho matka.
10. Ve vyjádření ze dne 24. 2. 2020, které žalovanému zaslal právní zástupce žalobce, je upřesněno, že žalobci se nedaří zaregistrovat k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Má proto obavy z návratu do země původu, neboť nemá záruku, že se mu podaří zaregistrovat a žádost o pobyt podat. Žalobce nechce riskovat, že se z důvodu neúspěšnosti registrace k podání žádosti o povolení k pobytu jeho odloučení od rodiny prodlouží na dobu, kterou nelze odhadnout.
11. Dne 19. 5. 2020 byl právní zástupce žalobce vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí na pracovišti OAMP MV ČR v Havířově. Zároveň

byl poučen, že v souladu s § 34 odst. 2 je seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí úkonem, při němž nemusí být z pohledu OAMP MVČR zmocnitel osobně přítomen, a proto k tomuto správnímu úkonu nebyl vyzván. Právní zástupce žalobce v návaznosti na vyrozumění o možnosti seznámení se s podklady zaslal žalovanému své vyjádření ze dne 22. 5. 2020, v němž opakovaně shrnul důvody žádosti žalobce a uvedl, že má za to, že tyto odůvodňují udělení humanitárního azylu žalobci, případně minimálně doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu. Zástupce žalobce se na seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 2. 6. 2020 nedostavil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s., a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle § 14 zákona o azylu *„[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu“.*
14. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“.*
15. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *„[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“.*
16. Soud neshledal, že by žalobce v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany uváděl důvody, které by mohly nasvědčovat tomu, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Jako důvod své žádosti uvedl obavy z onemocnění COVID-19, a to konkrétně z důvodu možného odloučení od rodiny, pokud by se mu nepodařilo zaregistrovat k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, případně pokud by s ohledem na omezení letecké dopravy neměl možnost návratu do ČR. Také vyjádřil obavy z podmínek nucené karantény ve Vietnamu.
17. Soud neshledal, že by možnost dalšího pobytu žalobce na území ČR byla důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne

24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky, či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“ Snaha o legalizaci pobytu tedy nemůže být sám o sobě důvod pro udělení mezinárodní ochrany.
18. Soud shledal, že žalovaný nepostupoval v rozporu s právní úpravou a judikaturou při posuzování humanitárního azylu. Humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, k jehož uplatnění dochází v souladu se zákonem pouze z důvodu zvláštního zřetele hodných, mezi které lze na základě ustálené judikatury podřadit například nemoc, těžké postižení, významnou humanitární katastrofu apod. (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015-24, a ze dne 23. 12. 2020, č. j. 3 Azs 37/2020-37). Další pobyt žalobce na území a obavy z nemožnosti registrace k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nelze bez dalšího považovat za důvod hodný zvláštního zřetele, který by bylo možné postavit na roveň nemoci nebo humanitární katastrofě. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 „snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“. Ani v případě žalobce soud neshledal, že by jeho snaha o legalizaci pobytu na území byla důvodem pro udělení doplňkové ochrany.
19. Soud se dále zabýval otázkou, zda by vycestování žalobce mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky ČR s ohledem na jeho obavy, zda a kdy bude úspěšný při registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny. Soud uznává, že podávání žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu na Velvyslanectví ČR v Hanoji bylo dlouhodobě problematické. Zásadní problémy se prokázaly především v období fungování systému Visapoint, který však byl následně v roce 2017 nahrazen jinými formami registrace k podání žádosti.
20. Soud shledal, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není možná problematičnost registrace termínu k podání žádosti. Soud souhlasí s tvrzením žalobce, že má na udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny v případě splnění stanovených podmínek právní nárok. Žalobce však správnímu orgánu nedoložil, že by se o registraci termínu opakovaně neúspěšně pokoušel. Také soudu předložil pouze potvrzení o dvou neúspěšných pokusech o registraci termínu k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Prokázaná nemožnost registrace k termínu osobního podání žádosti by mohla vést toliko k upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce však neuvádí a žádným způsobem nedokládá, že by na základě nemožnosti registrace termínu k podání žádosti, či omezení fungování zastupitelského úřadu neúspěšně žádal o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému

pobytu za účelem společného soužití rodiny. Z tohoto důvodu neprovedl důkazy mailovou korespondencí se zastupitelským úřadem pro nadbytečnost, též žalobci nic nebránilo maily ze dne 15. 1. 2020 a 16. 12. 2019 navrhnout jako důkaz správnímu orgánu (napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 17. 8. 2020).

21. Soud také uznává, že v období rozhodování o žádosti žalobce byly některé zastupitelské úřady dočasně uzavřeny, případně přijímaly žádosti pouze o určitá oprávnění k pobytu. Jednalo se však pouze o dočasnou situaci, přičemž k datu vydání rozhodnutí byla opatření týkající se přijímání povolení k pobytu postupně rozvolňována. Ani žalobce přitom netvrdil, že by přijatá opatření bránila Velvyslanectví ČR v Hanoji v přijetí jeho žádosti. Uvedl pouze, že jsou tato omezení nepředvídatelná, a on by tudíž v případě vycestování neměl záruku, že se opatření nezprísní a že by měl možnost vrátit se na území ČR. Soud tyto obavy má za nepodložené, přičemž také v případě těchto omezení by měl žalobce možnost žádat o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
22. Nad rámec této základní argumentace soud pro úplnost konstatuje, že dle aktuální informace uvedené na stránkách Velvyslanectví ČR v Hanoji se musí žalobce ke sjednání termínu osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt registrovat do slosování. Tato registrace probíhá každé úterý od 9.00 do 10.00. K registraci se musí dostavit osobně žalobce nebo jeho zmocněnec na základě plné moci. Zpracování objednávky ke sjednání termínu osobního podání žádosti podléhá poplatku 1 000 Kč, který je nevratný. Dle informace uvedené na stránkách Velvyslanectví České republiky v Hanoji: *„Žadatel, který prokáže, že se nejméně dvakrát neúspěšně pokusil o sjednání termínu k osobnímu podání žádosti, je umožněno podání jeho žádosti o pobytové oprávnění bez osobní účasti“* (dostupné z: https://www.mzv.cz/hanoi/cz/vizove_a_konzularni_informace/zadosti_o_dlouhoby_trvaly_pobyt_novy.html). Soud má tedy za to, že žalobce má možnost zaregistrovat se k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, případně mu bude podání žádosti umožněno bez osobní účasti.
23. Konečně ani dočasné omezení letecké dopravy (a v návaznosti na to odloučení žalobce od rodiny) nebylo důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, či už formou humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Žalobce nijak nedokládal, že by v současné době neexistovalo spojení mezi Vietnamem a ČR. Přestože k určitému omezení dočasně došlo, nelze hovořit o úplném ochromení letecké dopravy, v současné době nic nenasvědčuje tomu, že by žalobce skutečně neměl v budoucnu možnost návratu do ČR kvůli omezení letecké dopravy (když nemusí spoléhat jen na přímé lety, lze případně cestovat s přestupem či doletět do jiného evropského města a použít další dopravní prostředek).
24. Soud zároveň považuje tvrzení žalobce, že by mohl být v případě návratu do Vietnamu vystaven nelidskému či ponižujícímu zacházení z důvodu podmínek v karanténách za neurčité a ničím nepodložené. Žalobce v této souvislosti odkazuje obecně na webové stránky Velvyslanectví ČR v Hanoji nebo na webové stránky Velvyslanectví Vietnamu v Praze, přičemž nijak neupřesňuje, v čem by podmínky nucené karantény ve Vietnamu měly představovat nelidské či ponižující zacházení (proto soud ani neprováděl důkaz odkazovanými webovými stránkami).

25. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. března 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně